

для відпочинку). Але в житті завжди є місце феноменам, і сама по собі підозра не може бути підставою для ігнорування зарплати за сумісництвом при обчисленні лікарняних герою праці (тим більше, якщо всі документи (табеля, довідки і т.п.) вказують на те, що працівник відпрацював 20-годинний робочий день).

У чинному законодавстві в Україні немає обмежень щодо оплати праці за сумісництвом. Зарплата нараховується за фактично відпрацьований час і якщо цей час становить двадцять годин, то роботодавець не має права обмежувати працівника в оплаті його праці.

Отже у даній ситуації позиція роботодавця не має законних підстав і є, щонайменше, не професійною.

Така ситуація є типовою для нашої країни. На нашу думку потрібно більш чітко та зрозуміло законодавчо врегулювати даний тип правовідносин щоб у подальшому не порушувались права працівника у роботі за сумісництвом, адже теперішній стан речей не відповідає сучасності та унеможливує повне та всебічне забезпечення прав та законних інтересів сумісників.

Окрім цього, можна додати, що робота за сумісництвом виникає на підставі трудового договору, а отже питання оплати праці може бути врегульовано при підписанні трудового договору. Так, можна обумовити оплату праці не пропорційно відпрацьованому часу, а за підсумком об'єму виконаної роботи.

Література:

1. Конституція України, Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР зі змінами та доповненнями станом на 30.09.2016;
2. Кодекс законів про працю України, Закон, Кодекс від 10.12.1971 № 322-VIII зі змінами та доповненнями станом на 30.04.2017;
3. Постанова КМУ від 03.04.1993 р № 245 «Про роботу за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій»;
4. Лист Міністерства праці та соціальної політики від 16.01.2003 р № 06/2-4/6.

Zewnętrzna działalność gospodarcza

Залесский Б.Л.

Белорусский государственный университет

БЕЛАРУСЬ – КЫРГЫЗСТАН:

ОТ ТОРГОВЛИ – К КООПЕРАЦИИ

Кыргызская Республика относится к числу тех стран Центральной Азии, в отношениях с которыми у Республики Беларусь в последние годы отмечается устойчивая позитивная динамика как в политической, так и в экономической сферах. Еще в мае 2013 года на встрече с членами Клуба главных редакторов стран Содружества Независимых Государств, Балтии и Грузии президент Кыргызстана А. Атамбаев отмечал: «Хотелось бы, чтобы экономические отношения Беларуси и Кыргызстана развивались динамично. В Беларуси есть ряд товаров, в которых заинтересован Кыргызстан. В свою очередь мы также готовы поставлять товары, которые интересны для белорусской экономики» [1]. В сентябре 2015 года на встрече глав правительств двух стран, фокусируя свое внимание на необходимости увеличения взаимного товарооборота, стороны договорились о том, что «помимо торгового взаимодействия, усилия должны быть направлены на развитие производственной кооперации» [2]. И уже в первом квартале 2017 года белорусско-кыргызский товарооборот увеличился сразу в полтора раза, составил 15,2 миллиона долларов. Свою важную роль в деле активизации двустороннего взаимодействия между странами сыграла Межправительственная Белорусско-Кыргызская комиссия по торгово-экономическому сотрудничеству, шестое и седьмое заседания которой прошли в июне 2016 года в Бишкеке и в июне 2017 года в Минске.

В частности, в рамках седьмого заседания комиссии стороны констатировали значительную активизацию контактов белорусских предприятий с кыргызскими партнерами, что только способствует расширению взаимодействия Беларуси и Кыргызстана в части поставок техники и производственной кооперации, в области энергетики, сельского хозяйства, здравоохранения, образования, науки, культуры, информации и туризма, а также

развитию сотрудничества между регионами и свободными экономическими зонами двух стран. В этом обширном перечне направлений белорусско-кыргызского взаимодействия в числе перспективных назывались также «подготовка специалистов, повышение их квалификации, создание товаропроводящих сетей, совместных предприятий для производства сельхозтехники, поставки белорусских лифтов в Кыргызстан» [3].

В том, что касается взаимной торговли, то здесь в лидерах явно находятся поставки на кыргызский рынок белорусской сельскохозяйственной продукции, о чем свидетельствуют цифры: «По итогам 2016 года экспорт продукции Минсельхозпрода в Кыргызстан вырос в 3,1 раза, по результатам первого квартала 2017 года – практически в 14 раз. Основа экспортных поставок – мясо-молочная продукция» [4]. Договариваясь о дальнейшем наращивании взаимных поставок сельскохозяйственной продукции, расширении их товарной номенклатуры, стороны решили также рассмотреть возможность реализации совместных проектов в области развития животноводства и растениеводства.

Флагманом белорусско-кыргызской производственной кооперации можно назвать открывшиеся в ноябре 2016 года в Бишкеке сборочное производство тракторов и сервисный центр по обслуживанию сельскохозяйственной техники из Беларуси на базе ООО «Автомаш-Радиатор». Важная деталь – «около 90% радиаторов для тракторов минской сборки поставляется из Кыргызстана. В том же сборочном цехе сейчас начата сборка комбайнов ОАО «Томсельмаш»» [5]. Кроме того, сторонами сегодня активно прорабатывается вопрос создания совместных предприятий в сфере легкой промышленности, предпосылкой к чему является наблюдаемая сейчас актуализация торговых связей в данной области. Так, в апреле 2017 года кыргызская компания «Опт-Инвест» впервые поставила в Беларусь партию текстильных изделий, а в сентябре 2017 года подписала с белорусской стороной контракт на поставку еще и швейных изделий.

Если говорить о развитии связей между регионами Беларуси и Кыргызстана, то очевидными лидерами здесь являются столицы – Минск и Бишкек, еще в 1997 году подписавшие Соглашение об экономическом, научно-техническом и культурном сотрудничестве, а в 2008 году установившие еще и побратимские отношения. На языке цифр это межрегиональное взаимодействие выглядит следующим образом: «Темп роста товарооборота минских

Однак дане обмеження стосується взаємин працівника з одним роботодавцем, діє тільки як умова конкретного трудового договору, укладеного між ними. Для роботодавця час роботи його працівника на інших роботодавців ніякого значення не має, та й підсумований облік відпрацьованого часу на всіх підприємствах не ведеться.

Якщо ж працівник вступає в трудові відносини з кількома власниками, то тривалість його робочого часу сумарно може перевищити сорок годин, не перевищуючи цієї норми ні в одному з правовідносин, в які вступив працівник.

Такий же висновок зроблений і у вищезгаданому листі Міністерства праці та соціальної політики від 16.01.2003 р № 06/2-4/6. Міністерство, втім, попереджає, що сумісництвом є робота у вільний від основної роботи час. А тому працівник не може виконувати в один і той же час (наприклад, з 09-00 до 18-00) роботу як за основним місцем роботи, так і за сумісництвом.

Але існують винятки з цього ліберального правила, які обмежують робочий час сумісника.

По-перше, згідно з п. 2 Постанови КМУ від 03.04.1993 р № 245 «Про роботу за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій» тривалість роботи за сумісництвом робітників, фахівців і службовців державних підприємств, установ і організацій не може перевищувати чотирьох годин на день і повного робочого дня у вихідний день.

Крім того, загальна тривалість роботи за сумісництвом протягом місяця не повинна перевищувати половини місячної норми робочого часу.

По-друге, обмеження по часу, який може бути віддано в ім'я інших підприємств, можуть вводитися колективним або трудовим договором.

Проте в даному випадку жодне з цих обмежень не діє. Тому працівник на абсолютно законних підставах може працювати на знос, у тому числі двадцять годин на день на трьох підприємствах одночасно і ніяких законних підстав для відмови у зарахуванні фактично відпрацьованих восьми годин працівником роботодавець не має.

Щодо питання оплати праці сумісника треба зазначити наступне: згідно ч. 1 ст. 102-1 КЗпП «Працівники, які працюють за сумісництвом, одержують заробітну плату за фактично виконану роботу».

Зрозуміло, що робочий час двадцять годин на день виглядає дещо підозріло (адже потрібно взяти до уваги, що працівник, ймовірно, під час роботи мав перерви

PRAWO

Prawo pracy

Гусак А.І.

Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля, Україна

ПРОБЛЕМИ РОБОТИ ЗА СУМІСНИЦТВОМ В УКРАЇНІ

Припустимо, що склалася наступна ситуація: робітник влаштувався на роботу у приватну фірму за сумісництвом та фактично відпрацьовує вісім годин на добу та сорок на тиждень. Але роботодавець відмовляється ставити йому у табелі «вісімки» і взагалі хоче припинити з ним трудові відносини, мотивуючи це тим, що:

- 1) працівник не може відпрацьовувати вісім годин на роботі за сумісництвом, так як це неможливо при наявності основного місця роботи;
- 2) у податкової інспекції виникнуть питання щодо дійсної тривалості робочого дня даного працівника та розміру його заробітної платні.

Виникають питання – чи може робітник працювати більше ніж вісім годин та чи законно це?

Почнемо з фундаментального.

Відповідно до ч. 2 ст. 21 Кодексу законів про працю України: «Працівник має право реалізувати свої здібності до продуктивної і творчої праці шляхом укладення трудового договору на одному або одночасно на декількох підприємствах, в установах, організаціях, якщо інше не передбачене законодавством, колективним договором або угодою сторін».

Кількість підприємств, з якими працівникові можна одночасно перебувати у трудових відносинах, законодавством принципово не обмежена. Про це неодноразово повідомляли і державні органи (Наприклад, лист Міністерства праці та соціальної політики від 16.01.2003р. № 06/2-4/6).

Тепер розберемо кожен аргумент окремо.

Щодо сумарної кількості годин робочого часу працівника треба відмітити наступне: «Нормальна тривалість робочого часу працівників не може перевищувати 40 годин на тиждень» згідно ч. 1 ст. 50 КЗпП.

предприятий с Кыргызстаном в январе-июне 2017 года к уровню аналогичного периода 2016 года составил 306%, экспорта товаров – 393,7%, экспорта услуг – 176,1%» [6]. При этом кыргызским партнерам поставлялись тракторы, плиты для мощения, радиаторы, воздушонагреватели, холодильники, лекарственные средства. Новыми экспортируемыми из Минска товарами стали молочная продукция, древесно-стружечные плиты, инструменты.

Уже в ближайшей перспективе весьма многообещающим может стать взаимодействие двух столиц в области развития общественного транспорта. Ведь в планы Бишкека входит закупка около 400 автобусов большой вместимости. И сейчас власти кыргызской столицы изучают рынок поставщиков. При этом, надо полагать, у минских производителей транспортной техники есть неплохие шансы стать участниками реализации данного проекта. Ведь еще в 2009 году минский “Белкоммунмаш” поставил в Бишкек 20 троллейбусов, а позже выиграл тендер на экспорт еще 30 единиц электрического транспорта.

Литература

1. Кыргызстан заинтересован в развитии торгово-экономических отношений с Беларусью [Электронный ресурс]. – 2013. – URL: <http://www.belvpo.com/ru/26710.html>
2. Андрей Кобяков встретился с главой Правительства Кыргызстана [Электронный ресурс]. – 2015. – URL: <http://www.government.by/ru/content/6027>
3. О заседании Межправительственной белорусско-кыргызской комиссии по торгово-экономическому сотрудничеству [Электронный ресурс]. – 2017. – URL: <http://kyrgyzstan.mfa.gov.by/ru/embassy/news/b7a170b217ff5943.html>
4. Кыргызстан заинтересован в создании сборочных производств белорусской сельхозтехники [Электронный ресурс]. – 2017. – URL: <http://www.belta.by/economics/view/kyrgyzstan-zainteresovan-v-sozdanii-sborochnyh-proizvodstv-belorusskoj-selhoztehniki-251058-2017/>
5. Омуралиев отметил позитивную тенденцию в развитии отношений между Кыргызстаном и Беларусью [Электронный ресурс]. – 2017. –

URL: <http://www.belta.by/politics/view/omuraliev-otmetil-pozitivnuju-tendentsiju-v-razvitii-otnoshenij-mezhdu-kyrgyzstanom-i-belarusiju-269017-2017/>

6. Матвеева, Н. Бишкек планирует закупать у минских предприятий технику для развития общественного транспорта / Н. Матвеева // [Электронный ресурс]. – 2017. – URL: <http://www.belta.by/economics/view/bishkek-planiruet-zakupit-u-minskih-predpriyatij-tehniku-dlja-razvitija-obschestvennogo-transporta-265609-2017/>

розвитком, що забезпечує вплив на суб'єкт і об'єкт управління, від стану яких залежить результат діяльності.

Отже, публічне управління інноваційним розвитком регіонів – це громадська система управління, що включає поряд з традиційним суб'єктом управління (державними органами регіонального та місцевого рівнів) участь установ науки і освіти, громадських організацій, бізнес-структур та інноваційних підприємств різних форм власності, а також зацікавлених громадян, які беруть активну участь в генерації та втіленні управлінських рішень за рахунок розвинених механізмів зворотних зв'язків. Їм можуть бути делеговані окремі державно-управлінські повноваження, які реалізуються в національних (громадських) інтересах.

В цілому можна зробити висновок, що істотно збільшується діапазон каналів впливу держави на економіку та інші сфери життєдіяльності в країні, що визначає інноваційну стратегію становлення публічного управління.